

Čas přípravy
cca 10–15 minut

Čas realizace
cca 60–90 minut

Prostor
klubovna

Roční období
kdykoli

Počet účastníků
minimálně 2

Věková kategorie
nečte/nepíše

MRAVENEČEK – TŘÍDÍME ODPADY

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: k učení, k řešení problémů, občanská.

Konkrétní cíl:

Dítě se učí a uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích.

Má základní poznatky o světě lidí, techniky a přírody, které dítě obklopují.

Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije. Uvědomuje si, že jej ovlivňuje i svým chováním.

Chápe, že změny způsobené lidskou činností, mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

Cvičení obratnosti a rovnováhy.

Motivace:

Děti samy dokážou posoudit, co je hezké a co ne. Využijeme této schopnosti a necháme je zhodnotit, které předměty jsou ještě hezké a které už ne a jsou nefunkční. Bylo by možné z nich vyrobit něco nového? Necháme děti rozvinout jejich fantazii.

Legenda:

Já jsem moc zvědavý mraveneček, takže vám často nakukuji např. do kuchyně. Tak jsem si všiml, že vám z každého jídla při vaření zbývají nějaké odpadky. Často končí v černé popelnici smíšeného odpadu. A přitom se dají hodně vytřídit a některé dokonce znovu využít! Všechny vytříděné odpady jsou odvezeny do továrny k dalšímu zpracování (ze skleněných stěpů vyrobí nové sklenice a lahve, z plastů vzniknou různé trubky, ze starého papíru vznikne třeba toaletní papír, obálky nebo papírové tašky. Z nápojových kartonů z mléčka nebo džusů budete mít třeba ve škole vyrobenou lavici na psaní. A co teprve slupky z brambor, listy ředkviček a kedluben a slupky od banánů!? To je teprve paráda pro žížalky i jiné živočichy, kteří si na nich pochutnají, až vznikne úrodná půda výborná pro kytičky a jiné rostlinky.

Tak nebuďte popletové a pojďme si popovídat, co kam patří.

Potřeby:

Různé druhy odpadků nebo jejich obrázky (karton od mléka, karton z džusu, plastová lahev, kelímky od jogurtů, igelitová taška, staré noviny, letáky, můžeme přidat i ubrousek či papírový kapesník (pozor, ty jsou již recyklované a patří do smíšeného odpadu, i když jsou papírové!), sáček s čajem, listy z kedlubny, skleněná lahev, roztříbený hrneček nebo květináč; pokud máme chytré děti, můžeme přidat i krabičku „prošlých“ léků (např. B komplex, C vitamín – aby to nebylo pro děti nebezpečné), starou baterii či prasklou žárovku. To jsou věci, pro které máme speciální místa sběru.

K tomuto metodickému listu je pracovní list T6A.

Provedení:

Chodíme

My vám povíme, kudy chodíme: chodíme polem, koukáme kolem. Chodíme sadem předem i zadem. Chodíme spolu nahoru – dolů.

A co vidíme?

Po úvodní básničce vysypeme na zem přinesené „odpadky“. Popovídáme si s dětmi o jejich množství v každodenním životě a nutnosti jejich třídění.

Potom si vezmeme pracovní list a zopakujeme si, co jsme si zapamatovali. Vybarvíme popelnice správnou barvou a rozstříháme odpadky. Podařilo se nám to správně roztřídit?

Bio odpad můžeme dětem přiblížit „babiččiným kompostem“. Není důležité, aby si děti zapamatovaly názvy, ale co kam patří a proč je důležité odpad třídit. Pozor, v některých krajích jsou popelnice nahrazeny pytli (např. na tetrapaky, v pracovním listě označeném jako kartony).

Kontrolu provedeme společně.

Pracovní list – Třídíme odpad

1. Vybarví popelnice správnou barvou.
2. Roztřídí poházené odpadky.

Hry:**Slalom**

Kelímky od jogurtu použijeme jako slalomové tyčky a děti mezi nimi kličkují. Hru můžeme ztížit, když dětem dáme míč a ten musí slalomovou dráhu prohnat (nohou, hokejkou...). Další variantou je skákání přes kelímky.

Křížem krázem od kelímku ke kelímku

Každé dítě běhá od kelímku označeného 1 ke kelímku 2, 3, 4, 5 a nakonec 6. Žádný nesmí povalit. (Když se mu to přece jen stane, musí jej, stojíc na jedné noze, zase vrátit na místo.) Můžeme měnit způsob běhu (pozadu, lézt jako rak, běžet po špičkách, lézt po čtyřech...).

Můžeme také měnit pořadí kelímků (od 6 k jedničce, lichá čísla, sudá čísla...).

Děti také mohou vytvořit dvojice. Jeden z dvojice bude mít zavázané oči a druhý jej opatrně povede drahou. Potom si děti role vymění. Na závěr je dobré si povědět, co jim bylo příjemnější – vést kamaráda a mít za něj odpovědnost; nebo se nechat vést?

Stoj na skleněné lahvi

Skleněnou lahev položte na podlahu, ne na dlaždice – hrozilo by nebezpečí jejího rozbití. Dítě se na ni postaví nejprve s naší pomocí. Potom se pomalu pustí a zkusí stát samo. Nakonec se ti nejšikovnější mohou zkusit houpat – s jednou nohou na hrdle, druhou na těle lahve opatrně balancuje a houpe se přes „břicho“ lahve. Podklad nesmí být klouzavý (nebojte se, lahev vydrží i tlak dospělého člověka)! Opravdoví malí artisté se mohou na lahev pokusit posadit (se zvednutýma nohama).

Tento metodický list pomáhá naplňovat Ideál Pionýra: Příroda – Pionýr chrání přírodu a život na Zemi, učí se žít v souladu s přírodou.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Ujistěte se, zda si děti pamatují, jaké barvy mají různé druhy popelnic. Pokud se i přesto objeví „barevná chyba“ při vypracovávání pracovního listu, dítě nekritizujte, ale jeho chybu mu objasněte a správné vybarvení popelnic náležitě pochvalte.

Balancování na lahvi opravdu ponechte jen těm nejšikovnějším, zamezíte tak zbytečným úrazům.

Chování neklidných dětí při slalomu pozorujte a v případě problémů je zklidněte pomocí „relaxačních“ aktivit (kreslení, učení básničky apod.) nebo jim udělte roli „povzbuzovatelů“.

Pozor na: Pozor na zacházení se střepy z rozbitého skla či na „vyteklé“ tužkové baterie!

Moje poznámky: